

"A Heart Full of Love for All" Session on Love in Rav Kook's *Middot Hara'yah*Rabbi Amy Eilberg

The Love Commandments

וְאָהַבְּלָּ אֵת יְהֹוָה אֶלֹהֶיִךְ בְּכָל־לְבָבְךָּ וּבְכָל־נַפְשְׁךָּ וּבְכָל־מְאֹדֶךְ

You shall love Hashem your God with all your heart, with all your soul and with all your might. (Deuteronomy 6:5)

ָלִא־תִקֹּם וִלְא־תִטֹר אֱת־בָּנֵי עַמֵּרְ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךְ כָּמְוֹךְ אֲנִי יִהֹוֶה:

Do not take vengeance or bear a grudge against members of your people. Love your neighbor as yourself: I am Hashem. (Leviticus 19:18)

ּ פָּאֶזְרֶח מִכֶּם יִהְיֶּה לְכֶּם הַגֵּר וֹ הַגָּר אִתְּכֶּם וְאָהַבְתָּ לוֹ כָּמֹוֹךְ כְּי־גַרִים הֵיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרֵיִם אֲנֵי יִהֹוָה אֵלֹהֵיכֵם:

The strangers who reside with you shall be to you as your citizens; you shall love each one as yourself, for you were strangers in the land of Egypt: I Hashem am your God. (Leviticus 19:34)

The following text was scanned from, "Abraham Isaac Kook: The Lights of Penitence, the Moral Principles, Lights of Holiness, Essays, Letters, and Poems (Classics of Western Spirituality)," by Ben Zion Bokser (1978). The text is excerpts from the chapter on Love.

THE MORAL PRINCIPLES

LOVE

- 1. The heart must be filled with love for all.
- 2. The love of all creation comes first, then comes the love for all mankind, and then follows the love for the Jewish people, in which all other loves are included, since it is the destiny of the Jews to serve toward the perfection of all things. All these loves are to be expressed in practical action, by pursuing the welfare of those we are bidden to love, and to seek their advancement. But the highest of all loves is the love of God, which is love in its fullest maturing. This love is not intended for any derivative ends; when it fills the human heart, this itself spells man's greatest happiness.
- 3. One cannot but love God, and this sweet and necessary love must engender as a practical consequence an active love for everything in which we perceive the light of God. One cannot but love the Torah and the commandments, which are so intimately linked to the goodness of God. One cannot but love equity and righteousness, the benign order that engenders good for all, which is firmly linked to the reality of existence, and in which the heart envisions excellence, that, because of its majesty and beauty, we designate as the will of God. The divine will is manifest in it, but it is greater than all this, and distinct from all this, and it nourishes the soul of every living being with delight beyond anything to which thought could reach. And it is impossible not to be filled with love for every creature, for the flow of the light of God shines in everything, and everything discloses the pleasantness of the Lord. "The mercy of the Lord fills the earth" (Ps. 33:5).
- 4. The flame of the holy fire of the love of God is always burning in the human heart. It is this that warms the human

ABRAHAM ISAAC KOOK

spirit and illumines life; the delights it yields are endless, there is no measure by which to assess it. And how cruel is man toward himself, that he allows himself to be sunk in the dark abyss of life, troubles himself with petty considerations, while he erases from his mind this that spells true life, that is the basis for all that gives meaning to life. It is for this reason that he does not share in it, and walks this world bound by the heavy burden of his material existence, without light to illumine his way. But all this is contrary to the nature of life; indeed it is contrary to the nature of all existence. The grace of God's love, a boon from on high, is destined to break out from its confinements, and the holiness of life will hew a path toward this delight, so as to enable it to appear in its full splendor and might. "No eye has seen what God alone will do for those who wait for him" (Isa. 64:3).

6. The degree of love in the soul of the righteous embraces all creatures, it excludes nothing, and no people or tongue. Even the wicked Amalek's name is to be erased by Biblical injunction only "from under the heavens" (Exod. 17:14). But through "cleansing" he may be raised to the source of the good, which is above the heavens, and is then included in the higher love. But one needs great strength and a lofty state of purity for this exalted kind of unification.*

7. When love is challenged by impediments, whether emananting from nature or from the teachings of the Torah, it goes through a refining process until it ascends to the very essence of divine love, which created all beings and sustains

them in life at all times.

8. Though our love for people must be all-inclusive, embracing the wicked as well, this in no way blunts our hatred for evil itself; on the contrary it strengthens it. For it is not because of the dimension of evil clinging to a person that we include him in our love, but because of the good in him, which our love tells us is to be found everywhere. And since we detach the dimension of the good to love him for it, our hatred for evil becomes unblunted and absolute.

9. It is proper to hate a corrupt person only for his defects, but insofar as he is endowed with a divine image, it is in order to love him. We must also realize that the precious

^{*} Kook believed that an evil deed is an impulse that at its highest source of origin was good but became distorted and went astray. The righteous judge everything from the perspective of its highest motivation and therefore include everything in the good.

ABRAHAM ISAAC KOOK

dimension of his worth is a more authentic expression of his nature than the lower characteristics that developed in him through circumstances. It is for this reason that the Talmud (Pes. 49b) limits the permission to attack an am ha-aretz [a coarse person] to his back [his past] but not to his "front" [the open aspect of his life that is illumined by the divine light].

THE MORAL PRINCIPLES

12. Who can restrain the light of the higher love of God that stirs in the hearts of the righteous remnant, the devotees of holiness, who are upright of heart? It beats like a gentle wind filled with delightful fragrance, at the same time roaring like the waves of the sea. The soul is agitated by the intensity of the higher delight, and the love of this supernal delight enhances all the spiritual and the moral dispositions of the self, and every soul is hallowed. Whoever has the most distant contact with the radiance of the holy souls of these heroes of God is elevated. The whole Torah, the moral teachings, the commandments, the good deeds and the studies have as their objective to remove the roadblocks, that this universal love should be able to spread, to extend to all realms of life. The fruits generated from the roots of this supremely holy love comprise the good and upright qualities, the particular and the general, the personal and the social, until we reach a state where the world is judged by "righteousness and nations by equity" (Ps. 98:9).

מידות הראי"ה אהבה¹

א.

האהבה צריכה להיות מלאה בלב לכל.

ב.

אהבת כל המעשים כולם היא קודמת לכל, אח"כ אהבת כל האדם, אחריה אהבת ישראל, שהיא כוללת הכל, שעתידין ישראל לתקן את כל המעשים כולם. וכל אהבות אלה הם אהבות מעשיות, לאהוב אותם לעשות להם טובה ולגרום להם עילוי, ונעלה על כולן אהבת ד', שהיא אהבה שבפועל, אינה גוררת בעצמותה שום דבר, כי-אם מה שהלב מלא ממנה זה הוא האושר היותר נשגב.

.λ

אי-אפשר שלא לאהוב את ד', ואי-אפשר שלא יצמיח כח אהבה מתוקה ומוכרחת זאת צמח מעשי. לאהוב לפעול בפועל ובמעשה כל המתרחש לטוב ביחש להשגת אור ד'. אי-אפשר שלא לאהוב את התורה והמצות, שהן כ"כ קשורות בטוב ד'. אי-אפשר שלא לאהוב את היושר ואת הצדק, את הסדר הטוב והמעולה המסבב טוב לכל, שהוא קשור יפה באמתת המציאות וברעיון הלב ביחש המעולה שלפי גדלו ותפארתו אנו קוראים אותו ומתגלה בו חפץ ד', מה שהוא נעלה מכל זה, ומיוחד מכל זה, ומרוה נעימות לנשמת כל חי יותר מכל מה שכל רעיון יוכל להתנשא. ואי-אפשר שלא להתמלא אהבה לכל בריה, שהרי שפע אור ד' בכל הוא מאיר, והכל הוא התגלות חמדת נועם ד', חסד ד' מלאה הארץ (תהלים לג, ה).

.Т

שלהבת אש הקודש של אהבת ד' הלא בתוך הנשמה היא תמיד בוערת היא, מחממת היא את הרוח, מאירה היא את החיים, וענוגיה אין להם סוף, אין מדה מתארת את נועמם ומתקם. ומה אכזרי הוא האדם על עצמו, שהוא משתקע במחשכי החיים, מטריד עצמו בחשבונות רבים (קהלת ז, כט), ואת חיי החיים, את עדן יסוד החיים הוא משכיח מלבבו, ובשביל כך אין לו חלק בו, והרי הוא הולך שחוח, מתגרת יד החומריות הגסה המתגברת עליו, באין אור ואין זוהר. אמנם דבר זה נגד כל טבע הנפש ונגד טבע ההויה כולה הוא. חסד עליון מוכרח הוא להתפרץ, ממסגרותיו, וקדושת החיים תסלול נתיבות לשפעת העדן להופיע בכל שלל צבעיו (שופטים ה, ל עי"ש), ובכל רעם הדר גבורותיו. עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו (ישעיהו סד, ג).

¹https://he.wikisource.org

.1

מדת האהבה השרויה בנשמת הצדיקים היא כוללת את כל הברואים כולם, ואינה מוציאה מן הכלל שום דבר ולא עם ולשון, ואפילו עמלק אינו נמחה כי-אם מתחת השמים, אבל ע"י הזיכוך מתעלה הוא לשורש הטוב, אשר הוא מעל לשמים, ונכלל הכל באהבה העליונה, אלא שצריך כח גדול וטהרה עצומה ליחוד נשגב זה.

٦.

כשיש על האהבה מניעות וסתירות. בין מן הטבע בין מן התורה, היא מזדככת יותר עד שהיא מתעלה לעצם האהבה האלהית, שבראה כל היצורים, שהיא מחיה אותם בכל עת.

. n

אע"פ שלפעמים אהבת הבריות מקפת היא את הכל, ונכנס גם רשע בכלל האהבה, אין זה מגרע כלל משנאת הרע, אדרבא היא מחזקת אותה. שהרי ודאי לא מצד הרשעות של הרע הוא נכנס בכלל האהבה, אלא מצד חלק הטוב שבו, שהאהבה אומרת שהוא נמצא בכל מקום, וכיון שמפרידים את חלק הטוב לאהבה אותו, נשארה השנאה לחלק הרע (מפולשת וגמורה).

.ს

אדם נשחת ראוי לשנאתו רק מצד חסרונו, אבל מצד עצם צלם-אלהים שלו ראוי להוקירו באהבה, גם לדעת שמציאות יקרת ערכו היא יותר עצמית לו ממציאות מקריו הפחותים. ע"כ קריעת ע"ה כדג היא דווקא מגבו, ולא מצד פניו שבהם אור הצלם.

יב.

מי יוכל לעצר את אור האהבה האלהית העליונה, ההולכת ומפעמת בלבם של שרידים, חסידי-קודש ישרי-לבב. כרוח צח מלא בשמי עדן, ועם זה סוער והומה כהמות ים לגליו, תסער הנשמה מרוב רחבת תענוג זיו נועם עליון, וחשק-עדני-עדנים זה מגדיל ומרחיב את כל התכונות הרוחניות והמדות הנפשיות, וכל נשמה מתקדשת. כל אשר לו מגע רחוק לאור זיו נשמות קודש של גבורי-אל אלו, הרי זה מתעלה. כל התורה, המוסר, המצוה, המעשה והתלמוד, הם באים לפנות את מכשולי הדרכים. שתוכל אהבת עולמי-עולמים זאת להתפשט, להתרחב על כל ככרי החיים על כל מרחביהם. וענפיהם הרבים של שרשי אהבת קדשי-קדשים אלה, הם כל מדות טובות וישרות פרטיות וכלליות, אישיות וחברתיות, עד כדי שפיטת תבל בצדק ולאומים במישרים.

Questions for Discussion

Section One and Two: How do you understand Rav Kook's emphasis on love for all of creation? What do you think of his way of prioritizing the importance of the different loves?

Section Four: How do you relate to Rav Kook's powerful description of the power of love of God in the human heart? Do you recognize this from your own experience?

Section Six: Are you challenged by Rav Kook's assertion that we must love all people, including the evil, such as Amalek? Why do you think he advocates such a challenging practice?

Section Nine: Rav Kook seems to be struggling with the idea of loving evil people (or he thinks his readers will struggle with it). Is his reasoning persuasive for you? When in your practice is this difficult?

Section Twelve: In the latter part of this section, beginning with the words, "The whole Torah," Rav Kook talks about "removing the roadblocks" to the dissemination of universal love. What kind of roadblocks do you think he has in mind? What stands in your way of practicing this kind of universal love?